

VYTAUTO DIDŽIOJO
VIDAUS POLITIKA

Svarbiausi Vytauto darbai

- 1. Lietuvos savarankiškumo programos įtvirtinimas.
- 2. Žalgirio mūšis ir karo su Vokiečių ordinu užbaigimas.
- 3. Maksimalus Lietuvos teritorijos išplėtimas.
- 4. Pilių statyba. Trakų salos pilis.
- 5. Rašto kultūros įdiegimas.
- 6. Lietuvos sukrikščioninimas. Žemaičių vyskupystė.
- 7. Bajorų luomo iškėlimas.
- 8. Monetų kalimo pradžia.
- 9. Lietuvos heraldinių simbolių pradžia.
- 10. Žydų, karaimų ir totorių įkurdinimas Lietuvoje.

Riterystė

- Vytauto dvaras pamažu tapo riterių kultūros židiniu regione. Institucinį šios kultūros pobūdį atspindi oficialios heroldo pareigybės įsteigimas.
- Vytauto aplinkoje buvo praktikuota pakėlimo (išventinimo) į riterius ceremonija.

- Vytauto dvaras buvo svarbiausias riterystės papročių ir gyvenimo būdo skleidėjas Lietuvoje.
- Didžiojo kunigaikščio aplinkoje susitinkantys svetimšaliai ir vietos kilmingieji riterių ritualais tvirtino savąją riterišką tapatybę.
- Tokio bendravimo dėka Lietuvos diduomenė sparčiai perėmė europines kilmingųjų normas ir pasaulėžiūrą.

Bajorai

- Stiprindamas Lietuvos kariuomenę, kurios branduolį sudarė profesionalūs kariai - bajorai, Vytautas intensyvino feodalinis santykius.

- Tarp 1392 ir 1394 m. Vytautas pakeitė rusų žemėse valdžiusius Gediminaičius jam palankiais didikais, kurie buvo jau nebe daliniai kunigaikščiai, o vietininkai.
- Vytautas ėmė formuoti naują visuomenės sluoksnį – kunigaikščiams nepriklausančius bajorus, dovanodamas jiems žemes ir valdinius už tarnybą didžiajam kunigaikščiui;

Centralizacija

- Vytautas buvo žymus ir kaip savo krašto tvarkytojas. 1392 m. gavo suirusią neramią šalį. Jis pasirodė kaip nepaprastai gabus organizatorius. Greitai numalšino sukilusius kunigaikščius, sustiprino savo valdžią. Jis valdė kraštą kietai, nepakęsdamas jokio pasipriešinimo.

Vytautas, paėmėms valdyti Lietuvą, tiek viduje tiek ir užsieny vedė seną, jau paties Mindaugo pradėtą, Lietuvos politiką:

viduje stengėsi įvesti centralizaciją,

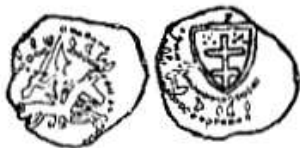
1392m.

- 1392 m. Vytautas atgavo Trakus ir tapo Jogailos vietininku Vilniuje
- 1392 m., tapęs didžiuoju kunigaikščiu, jis nutraukė monetų kaldinimą sritinės Rusios kunigaikštystėse ir pradėjo leisti naujo tipo monetas su Vyčiu ir Gediminaičių stulpais. Vytauto laikais Lietuvoje pradėti lieti pabūklai, varpai.↓

Pinigai

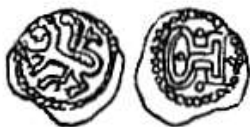
- Pinigų kalykloje Lucke, o po to ir Vilniuje Vytautas kalė panašias į Kęstučio pinigėlius monetas.

Pieš. 5. Patreinis su vytimi.

Pieš. 6. Dvilekis su liūtu ir Gedimino stulpais.

Pieš. 7. Dvilekis su liūtu ir kunigaikščio monograma.

Pieš. 8. Skatikas arba šilingas.

Pieš. 9. Totorių Aukso Ordos moneta su Vytauto kontramarke — Gedimino stulpų ženklu.

Pieš. 10. Totorių (Krimo?) moneta su Vytauto kontramarke — kryžiumi.

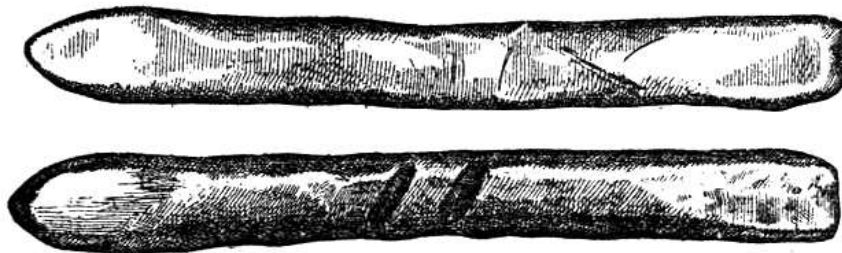

Pieš. 11.

Pieš. 12.

Monetos su ženklais, kurie laikomi Gedimino stulpų ženklo prototipais.

Piešiny 1. Lietuviškas luitas.

Pieš. 2. Lietuvos kapa.

Pieš. 3.

Pieš. 4.

Lietuviški pusgrėšiai.

Raštas

- Jis įsteigė ir išplėtė atskirą LDK raštinę. Pradedant jo valdymo laikotarpiu valstybės valdymas ir teismo bylų sprendimas buvo paremti raštu. Krašte plito rašto kultūra, per katalikų tikėjimą Lietuva atsivėrė Vakarų Europos kultūrai.

Lucko suvažiavimas

- Karūnavimosi idėją **Lucko suvažiavime (1429 m.)** pasiūlė vengrų imperatorius Zigmantas. Tai buvo aktualus klausimas tarptautiniu mastu.
- Vainikavimą sužlugdė Lenkijos bajorija, pagrobusi karūną.

Krikščionybė Lietuvoje

- Etnografinėje Lietuvoje jis pastatė apie 26 bažnyčias, o kitose vietose apie 7.
- Nors pakrikštyti, žmonės kreipdavosi ir į ankstesnius dievus. Iki pat XVI a. katalikų bažnyčios padėtis LDK nebuvo gera.
- Didžiausia problema vis dar išliko lietuviškai kalbančių kunigų, žinių ir lietuviškų pamokymų apie naują tikėjimą trūkumas, nepakankamas bažnyčių ir parapijų tinklas, netinkama dvasiškių skyrimo tvarka.

Bažnytines unijos

- Lenkijos ir Lietuvos valdovai Jogaila Vladislovas ir Vytautas Aleksandras ryžosi apginti Lietuvos rusus nuo dvasinės priklausomybės Maskvos metropolijai. Jie subrandino bažnytinės unijos idėją.
- Ši idėja gyvavo du šimtmečius (1396-1596m.) Ji buvo ginama atkakliai, bet taikiai ir be didesnės prievartos.

Tolerancija

- Vytautas Didysis integravo Lietuvoje įvairias tautas:
- netgi 383 karaimų šeimas,
- totorius,
- žydus, seniausiai Lietuvoje gyvenančią neluominę bendruomenę.

Vytauto valdymo reikšmė

- sukūrė modernios krikščioniškos monarchijos pagrindus;
- ekonomiškai, teisiškai bei politiškai sustiprino socialinę jos atramą – bajorų luomą;
- plėtojo prekinius-piniginius santykius valstybės viduje ir ryšius su užsieniu (šiuo laikotarpiu buvo sukurta Lietuvos pinigų sistema, kaldinamos lietuviškos monetos);
- šiuo laikotarpiu susiformavo Lietuvos valstybės simbolika: herbas (Vytis) – valstybės simbolis, Gediminaičių stulpai – valdančiosios dinastijos emblema (Vytauto asmeninis ženklas).

- ◎ <http://m.ldkistorija.lt/index.php/istoriniai-faktai/riteriska-gyvensena/215>
- ◎ <http://gid.lt/istorija/didziojo-lietuvos-kunigaikscio-vytauto-vida-us-ir-uzsienio-politika>
- ◎ <http://www.istorikas.lt/konspektai/vytauto-valdymas-1392-1430-m/>
- ◎ http://www.respublika.lt/lt/naujienos/pramogos/zvaigzdes_ir_zmones/ldk_laiku_riteriai_siuolaikineje_lietuvoje/,print.1

- ◎ <http://numisma.weebly.com/azilenas---pinigai-ldk.html>
- ◎ https://lt.wikipedia.org/wiki/Pon%C5%B3_taryba